

Marek Derwich

"Bracia Załuscy - ich epoka i dzieło.
Zbiór studiów", ed. Dorota Dukwicz,
Warszawa 2011 : [recenzja]

Hereditas Monasteriorum 2, 398-399

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

The eighth chapter is devoted to the apostleship (preaching and catechisation) as well as the ministry (occasional pastoral service in parishes and manor houses, for the army and convicts), confession and a Passion liturgy (sermons, the Way of the Cross, the God's Grave), the Stable, a 40-hours liturgy, porzjuncoła, Marian liturgies, the cult of the saints, redemption jubilees, participation in parish ceremonies and third orders. The work is concluded with: the description of the dissolution in 1810, conclusions, bibliography, three appendices (the Capuchins coming from Nysa, the Capuchins who died in Nysa, the Nysa convent in selected years), as well as the indexes of names, localities and countries.

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław

Jan DUKAŁA C.M., Jan KOPIEC (eds), *Sto tomów „Naszej Przeszłości” – bibliografia – dzieje – ludzie* [One Hundred Volumes of “Nasza Przeszłość” [“Our Past”] – Bibliography - History - People], Kraków: Instytut Wydawniczy Księży Misjonarzy, 2003, pp. 553, illustrated

The publication appeared on the occasion of publishing the 100th volume of “Nasza Przeszłość”, a semi-annual periodical which has contributed to the research on the history of the Polish Church. The part of great importance is the bibliography of the content of the 100 volumes, created by J. Kopiec. It is arranged in the chronological order of volumes and includes a subject index. What complements the bibliography is the alphabetical list of the authors of the publications, with their biographies and cross-references to their publications mentioned in the bibliography. In the second part, entitled *History*, J. Kopiec discussed the importance of “Nasza Przeszłość”, B. Krasnowolski presented two seats of its editor's office and J. Strzelczyk – the content of the published volumes. The third part, entitled *People*, is the compilation of the editors' biographies as well as the biographies of the members of the Scientific Council, which has functioned since 1984. Moreover, J. Dukała presented the members of the editorial staff and the administration.

Congratulations and wishes for the next 100 significant volumes from the Editorial Staff of “Hereditas Monasteriorum”!

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław

Dorota DUKWICZ (ed.), *Bracia Załuscy – ich epoka i dzieło. Zbiór studiów* [Załuscy brothers – their age and work. A collection of studies], Warszawa: Biblioteka Narodowa, 2011, pp. 240, illustrated

The volume is based on the materials of the conference organized in 1998. In 11 studies is presented the social and political activity of the brothers Andrzej Stanisław and Józef Andrzej Załuski, known primarily as the founders of the first public library in Poland (opened in Warsaw

in 1747, taken away to St. Petersburg in 1794). From the scope of "Hereditas Monasteriorum" readers interests one can find here: B. Dygdała, *Działalność administracyjna i duszpasterska biskupa Andrzeja Stanisława Załuskiego w diecezji chełmińskiej (1739-1746)* [*The administrative and pastoral activity of bishop Andrzej Stanisław Załuski in the diocese of Chełmno (1739-1746)*]; K. Guttmejer, *Marcin Załuski – promotor nowatorskiego nurtu w sakralnej architekturze polskiej około 1740 roku* [*Marcin Załuski – the promoter of innovative trend in Polish sacral architecture ca. 1740*]; L. Grzebień, *Kontakty braci Załuskich z Jezuitami* [*The relations of Załuski brothers with Jesuits*]; S. Roszak, *Korespondencja braci Załuskich – świadectwo erudycji kręgu respublica litteraria w Rzeczypospolitej XVIII wieku* [*The correspondence of Załuski brothers – the certificate of erudition of respublica litteraria community in the Commonwealth in 18th century*] (discussion of the correspondence counting more than 8,5 thousand letters).

In addition, one can find here: J. Dygdała, *Postawa polityczna Załuskich w dobie bezkrólewia i podwójnej elekcji z lat 1733–1736* [*Załuski political attitude in the times of interregnum and double election from 1733-1736*]; Z. Zielińska, *Kanclerz Andrzej Stanisław Załuski wobec Rosji w latach 1734-1744* [*Chancellor Andrzej Stanisław Załuski towards Russia in 1734-1744*]; W. Kriegseisen, *Andrzej Stanisław i Józef Andrzej Załuscy a innowiercy i „sprawa dysydencka”* [*Andrzej Stanisław and Józef Andrzej Załuski and the dissenters and “the cause of dissident”*]; K. Stasiewicz, *Rola środowiska Załuskich w kreowaniu Drużbackiej – pisarki* [*The role of Załuski environment in shaping the writer Drużbacka*]; I. Imańska, *Sprawy książki w listach do Józefa Andrzeja Załuskiego od jego korespondentów z Prus Królewskich* [*The issues of book in the letters to Józef Andrzej Załuski of his correspondents from Royal Prussia*]; S. Grodziski, *Józef Andrzej Załuski, Stanisław Konarski i „Volumina Legum”* [*Józef Andrzej Załuski, Stanisław Konarski and “Volumina Legum”*]; P. Buchwald-Pelcowa, *Inicjatywy wydawnicze Załuskich* [*Załuski publishing initiatives*]. The book is complemented by the index of names and genealogical table *Załuscy w pierwszej połowie XVIII wieku* [*Załuscy in the first half of 18th century*] (J. Dygdała).

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław

Silvia EVANGELISTI, *Nuns. A History of Convent Life, 1450-1700*, Oxford: Oxford University Press, 2007, ss. 301, il. Także: Paperback, Oxford: Oxford University Press, 2008, oraz tłumaczenie włoskie: *Storia delle monache 1450-1700* (Biblioteca storica), Bologna: Il Mulino, 2010, ss. 292

Silvia Evangelisti jest profesorem historii nowożytnej na University of East Anglia w Norwich. Ostatnie lata w jej pracy badawczej zaowocowały kilkoma poważnymi studiami dotyczącymi dziejów między XVI a XVIII w., zwłaszcza życia społecznego i codziennego, a także dziejów dziecka. Do tego nurtu badawczego należy jej książka o życiu zakonnicy w latach 1450–1700. Dodajmy – mniszek włoskich, odniesienia do innych krajów Europy zachodniej są bowiem rzadkie, brak ich zaś do innych części kontynentu.

Autorka omawia kilka zasadniczych aspektów żeńskiego życia zakonnego. Pisząc o motywach wstąpienia do klasztoru, mocno podkreśla uwarunkowania rodzinne i społeczne, lecz nie docenia innych czynników, takich jak powołanie czy miejsce mniszek w ówczesnym Kościele i w społeczeństwie. Zabrakło tu uwzględnienia tego, co możemy nazwać teologią powołania